

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาล เพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล*

นางนภัทร รุ่งเนย**
กฤษณา หงษ์ทอง**
เพ็ญแข ดิษฐบรรจง**
จันทร์จิรา สีสว่าง**
ดวงหทัย ยอดทอง**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผู้ให้ข้อมูลเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดจากวิทยาลัยพยาบาลในเครือข่ายภาคกลาง 3 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน รวม 16 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วย (1) ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และ (2) ด้านกระบวนการ ได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการที่ดี ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมนักศึกษา การจัดกิจกรรมสอนเสริมแบบเข้ม การมีส่วนร่วมของอาจารย์ทุกคน การมีเทคนิคที่ดีในการเตรียมความพร้อม และการเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ปัจจัยแห่งความสำเร็จ; การพัฒนาความรู้; การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล; นักศึกษาพยาบาล

* การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนานักศึกษาพยาบาลเพื่อเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและปัจจัยแห่งความสำเร็จ: กรณีศึกษา”

** วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี; e-mail : nongnaphat@pckpb.ac.th

Key Success Factors on Nursing Student's Knowledge Development for Nursing Licensure Examination*

Nongnaphat Rungnoi**

Krisana Hongthong**

Penkhae Dittabunjong**

Junjira Seesawang**

Duanghathai Yodthong**

Abstract

This qualitative study aimed to explore the key success factors influencing nursing student's knowledge development for the nursing licensure examination. The sixteen participants consisted of college administrators and instructors who were recruited by purposive sampling from three nursing colleges in the central part of Thailand. Data were collected by in-depth interview method and analyzed by content analysis. The findings revealed that key success factors for nursing student's knowledge development for nursing licensure examination were: (1) input factors, in particular, college administrators, instructors, students and learning facilities, and (2) processes, for instance, good planning and management, duration of student preparation, intensive extra teaching activities, involvement of all instructors, use of a variety of strategies, and continuous preparation.

Keywords : Knowledge development process; nursing licensure examination; nursing student

*This study is a part of the development of nursing student for nursing licensure examination: Case study

** Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province; e-mail : nongnaphat@pckpb.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญ

วิชาชีพการพยาบาลเป็นศาสตร์ของการปฏิบัติพยาบาลวิชาชีพจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพเพื่อสามารถให้บริการสุขภาพได้อย่างมีคุณภาพ^{1,2} การทดสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนับเป็นแนวทางหนึ่งในการประกันคุณภาพของผู้ประกอบวิชาชีพ³⁻⁴ เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษาและเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้บริการต่อคุณภาพการบริการ สภาการพยาบาล⁵ ได้กำหนดให้พยาบาลวิชาชีพต้องสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อรับรองคุณภาพการศึกษาว่าผู้สำเร็จการศึกษาต้องสอบผ่าน 8 รายวิชาในครั้งแรกอย่างน้อยร้อยละ 70 แต่จากการศึกษางานวิจัยพบว่า ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาบัณฑิตพยาบาลทั่วประเทศสอบผ่าน 8 รายวิชาในการสอบครั้งแรกเพียงร้อยละ 54.096 เมื่อพิจารณาผลการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 3 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553-2555 พบว่ามีบัณฑิตสอบผ่านครั้งแรก ร้อยละ 65.577 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น และเชื่อว่ากระบวนการเตรียมพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษาอย่างเป็นระบบจะช่วยให้บัณฑิตมีความรู้และมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพได้เพิ่มขึ้น

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล ในต่างประเทศพบว่า ปัจจัยที่ทำนายผลสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ดี คือ เกรดรายวิชาด้านวิทยาศาสตร์^{4,8-9} เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร¹⁰⁻¹¹ คะแนนสอบข้อสอบมาตรฐานก่อนสำเร็จการศึกษา³ การจัดกิจกรรมทบทวนความรู้ของนักศึกษาจะช่วยให้ นักศึกษามีความพร้อมในการสอบเพิ่มขึ้น¹² สำหรับในประเทศไทยพบว่ายังมีการศึกษาวิจัยน้อย ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล ได้แก่

เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร¹³⁻¹⁷ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบัณฑิตและเจตคติต่อการสอบ¹⁸ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ปัจจัยด้านแหล่งฝึกและการเรียนการสอน¹⁹ แต่มีข้อค้นพบที่ขัดแย้งกัน คือ งานวิจัยบางเรื่องพบว่าการจัดกิจกรรมเตรียมความรู้ก่อนสอบไม่มีผลต่อผลสอบ^{14,15,19} ซึ่งพรทิพา ทักษิณ, ศุภกรใจ เจริญสุขและอุบล สุทธิเนียม¹⁴ ได้ศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วยโดยการจัดสนทนากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สอบผ่านการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ มากที่สุด ได้แก่ ความสนใจและความรู้พื้นฐานของผู้สำเร็จการศึกษา รองลงมาคือ ความถี่ของการทำข้อสอบเสมือนส่วนการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา โดยการแบ่งกลุ่มนักศึกษาในการทบทวนความรู้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาคิดว่าไม่มีผลต่อการสอบผ่านการสอบความรู้ คณะผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนจึงสนใจศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล โดยศึกษาวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงพัฒนากำหนดการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ การศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ทั้งจากความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา การพัฒนาโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบ และการทดลองและประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาพยาบาลให้สามารถสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้และมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้น สำหรับบทความวิจัยนี้ นำเสนอเฉพาะผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) แบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย อาจารย์จากวิทยาลัยพยาบาลในเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 3 แห่ง ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับดีมากและผลการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ครั้งแรกของผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554 มากกว่าร้อยละ 70 ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 16 คน อายุระหว่าง 27-56 ปี (ค่าเฉลี่ย 39.31) ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารจำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 5 คน มีประสบการณ์ในการสอน 23-35 ปี (ค่าเฉลี่ย 27.20) มีประสบการณ์ในการบริหาร 11-25 ปี (ค่าเฉลี่ย 17.40) และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้างานผู้รับผิดชอบการเตรียมความพร้อมนักศึกษาในการสอบจำนวน 5 คน มีประสบการณ์ในการสอน 7-27 ปี (ค่าเฉลี่ย 17.60) มีประสบการณ์ในการบริหาร 5-18 ปี (ค่าเฉลี่ย 14.20) และ (2) อาจารย์ผู้สอนจำนวน 6 คน มีประสบการณ์ในการสอน 4-25 ปี (ค่าเฉลี่ย 11.67) การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล การวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยยึดหลักการของการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล โดยตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลในการสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย หลังจากเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว จึงติดต่อเพื่อเชิญเข้าร่วมการวิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนั้น ผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธหรือยุติการสนทนาได้ตลอดเวลา การรายงานผลการวิจัยจะไม่ระบุชื่อ และรายงานผลสรุปในภาพรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล เป็นแนวคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยพัฒนาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร และอาจารย์ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองสัมภาษณ์อาจารย์จำนวน 2 ราย แล้วปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจำนวน 5 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมีนาคม 2555 โดยเตรียมผู้วิจัยทุกคนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ประเด็นคำถาม การสัมภาษณ์ไปในทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ประสานงานกับวิทยาลัยที่คัดเลือก และนัดสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาเพื่อเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ การสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพร้อมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและบันทึกภาคสนาม ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ครั้งละ 45 นาที-1 ชั่วโมง โดยขออนุญาตบันทึกเทปการสัมภาษณ์ ซึ่งในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้ผู้วิจัย 2 คน เพื่อช่วยในการสัมภาษณ์และจดบันทึกผู้วิจัยทำความเข้าใจเนื้อหาและตรวจสอบความถูกต้องร่วมด้วยขณะสัมภาษณ์ โดยจดบันทึกข้อมูลสำคัญขณะสัมภาษณ์ ตรวจสอบสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลเล่าว่ามีความหมายเหมือนเดิมหรือไม่ หากพบประเด็นที่ขัดแย้งหรือไม่ชัดเจน ผู้วิจัยซักถามเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจตรงกันสรุปประเด็นเนื้อหาก่อนยุติการสัมภาษณ์ และ

นำเทพการสัมภาษณ์มาถอดเทปคำต่อคำ และขอ อนุญาตโทรศัพท์กลับไปซักถามผู้ให้ข้อมูลเพิ่ม เต็มในประเด็นที่มีข้อสงสัย จนได้ข้อมูลที่มีความ อิ่มตัว คือ ไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้นจึงยุติการสัมภาษณ์

การสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยสร้าง ความเชื่อถือของข้อมูล (trustworthiness) ด้วยการ ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าดังนี้ ด้านวิธีการรวบรวม ข้อมูล (methodology triangulation) ใช้การสัมภาษณ์ เชิงลึกร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการ บันทึกภาคสนาม ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัย (investigator triangulation) ผู้วิจัยจำนวน 5 คนร่วม กันวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละราย เพื่อพิจารณาประเด็นหลัก และเนื้อหาสาระในทางเดียวกัน และการตรวจสอบ คุณภาพของข้อมูลโดยผู้ให้ข้อมูล (member checking) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและตรงกับความเป็น จริงมากที่สุด โดยสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ให้ ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบยืนยันความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) นำข้อมูล ที่ได้จากการถอดเทปแบบคำต่อคำมาวิเคราะห์ใจความ หลัก (thematic analysis) โดยการลงรหัส จัดหมวดหมู่ รหัสนี้ แล้วนำมาหาแก่นของสาระเพื่อสังเคราะห์ประเด็น หลักที่สำคัญ²⁰

ผลการวิจัย

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของ การพัฒนาความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้น ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลมี หลายประการ คณะผู้วิจัยวิเคราะห์และจำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยนำเข้าที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก คิดว่าทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ของ นักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ได้แก่

1.1 ผู้อำนวยการ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยพยาบาลที่

เป็นกรณีศึกษาทั้งสามแห่ง พบว่า ได้ข้อมูลที่สอดคล้อง กัน คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อ ความสำเร็จของการสอบ โดยคุณลักษณะที่ส่งผลให้ ประสบความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ของนักศึกษา มีดังนี้

1.1.1 **ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมสอบและมีความมุ่งมั่นสูง** จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้อำนวยการของวิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่ง ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมสอบมากและมี ความมุ่งมั่นสูงที่จะให้นักศึกษาสอบผ่านตามเป้าหมาย ที่กำหนด

“ผู้อำนวยการให้นโยบายกับอาจารย์ ทุกท่านว่าการสอบยังอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการ จัดการศึกษา นักศึกษาจบหลักสูตรแล้วก็จริง แต่ อาจารย์ก็ยังคงต้องรับผิดชอบอยู่ ผลสอบของสภากา รพยาบาลเป็นผลลัพธ์ทางการเรียน” D2

“ผู้อำนวยการให้ความสำคัญมาก ท่าน จะติดตามผลการติว ถ้าเชิญวิทยากรภายนอกลำบาก ผู้อำนวยการจะใช้สัมพันธ์ภาพส่วนตัวช่วยเหลือเชิญ ให้” T4

การที่ผู้อำนวยการมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ทำให้เกิดศูนย์รวมของพลังใจของอาจารย์ ทำให้อาจารย์มีกำลังใจในการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาให้ บรรลุเป้าหมายเพิ่มขึ้น

“ปัจจัยที่ทำให้สำเร็จ หนูว่าวิสัยทัศน์ ของผู้อำนวยการนะคะ ความมุ่งมั่น ความตั้งใจมุ่งมั่น ของ ผอ. ค่ะ ถือว่า ผอ. หมายถึง ความเป็นหนึ่ง ความ มุ่งมั่นตั้งใจของ ผอ. ถืออันดับหนึ่ง เพราะว่าถ้าเรา ไม่มีศูนย์รวม เราก็อ่อนแอ ถ้าหัวเข็มเราไม่มั่นคงและไม่ชี้ แบบมุ่งมั่นจริง ๆ มันเป็นอะไรที่เหนื่อยที่จะผลักให้เด็ก เราตั้งก็คนให้ผ่านให้ได้ค่ะ แต่ถ้าเรามีหัวของเรามุ่งมั่น คอยให้กำลังใจเรา คอยสนับสนุน สำเร็จแน่นอน” H4

1.1.2 **กำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน** วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่ง กำหนดนโยบาย ที่ชัดเจนในการพัฒนานักศึกษาพยาบาลเพื่อเตรียมสอบ ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ โดยเน้น

ให้อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วม จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดแทรกแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอบตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบของสภาการพยาบาลขณะมีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และปลูกฝังนักศึกษาให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจพัฒนาตนเอง และมีวินัยในตนเอง และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน คือ สอบผ่านมากกว่าร้อยละ 70 และจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านในรายวิชาต่าง ๆ มากกว่าร้อยละ 90

“เป้าหมายรายวิชานี้ที่ (ผู้อำนวยการ) ว่าอย่างน้อยต้อง 90% ขึ้นไปมันถึงจะได้ 70% ภาครวมต้องตั้งสูงไว้ก่อน พวกเราทุกคนจะทราบ ว่า ถ้าไม่ได้ 90% ขึ้นไป คะแนนเฉลี่ยมันอาจจะลดลง หากมีรายวิชาได้น้อยกว่า 80 จะมีปัญหา สุดท้ายภาพรวมจะไม่ถึง 70%” D1

1.1.3 มีทักษะการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งมีทักษะในการบริหารจัดการที่ดี ดังจะเห็นได้จากความสามารถในการบริหารจัดการ แม้ว่าบุคลากรจะมีจำนวนจำกัด มีการปรับลดโครงการฝึกอบรมหรือบริการวิชาการ ให้ความสำคัญกับการพัฒนานักศึกษาเพิ่มขึ้น

“พี่มีนโยบายตั้งแต่รุ่นแรก การบริหารความเสี่ยงภายใต้อาจารย์ที่มีจำกัด...เราก็มาดูว่า จะทำยังไง ดีหรือไม่ดีในรายวิชาไหน ก็เลยคุยกับอาจารย์ในทางวิชาการว่า อาจารย์มีจัดอบรมเยอะไหม พอบอกว่า การอบรมเยอะ เลยขอตัดเรื่องการอบรมบางอย่างออก ให้มีแค่สักครั้งหรือสองครั้งในช่วงของการปิดเทอม” D1

“ผอ.ประชุม เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ทุกท่านเห็นความสำคัญของการสอบสภาฯ และความสำคัญของการมีส่วนร่วมของในกระบวนการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์จุดอ่อนและหาแนวทางร่วมกันในการสร้างกระบวนการเตรียมความพร้อม โดย ผอ. ให้ความสำคัญกับกระบวนการติวของอาจารย์ การควบคุมกำกับ การติดตามกระตุ้น และการสนับสนุนงบประมาณ” H1

1.1.4 กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วน

ใหญ่กล่าวว่า การที่ผู้อำนวยการให้ความสำคัญและติดตามกำกับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้น ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งกำกับติดตามการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ ติดตามความก้าวหน้าในการประชุมประจำเดือนของอาจารย์ การสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ การติดตามผลสอบความรู้รอบยอด และการสังเกต โดยผู้อำนวยการบางท่านมาฟังบรรยายสอนเสริมร่วมด้วยทุกครั้งที่ใช้ผู้อำนวยการพิเศษจากหน่วยงานภายนอกมาสอนเสริม และกำกับให้อาจารย์ที่เกี่ยวข้องในรายวิชามาร่วมฟังบรรยายด้วย เพื่อให้มีโอกาสเรียนรู้และนำไปสอนนักศึกษาเพิ่มเติมได้

“มีนโยบายอยู่หนึ่งอย่าง เด็กปีสี่ ที่ (ผู้อำนวยการ) ให้ย้ายมาอยู่ห้องนี้ อยู่ใกล้พี่ พี่ทำหน้าที่คล้ายเสมือนรองวิชาการ กำกับ ติดตามว่าใครมาติว หรือไม่มาติว...เวลาที่เชิญคนข้างนอกมาติว พี่จะเข้าไปฟังด้วย พี่คิดว่ามันเป็นจิตวิทยาว่า เวลาเด็กเห็นเรา เขาก็จะคิดว่าเราใส่ใจเขา” D1

“ผู้อำนวยการติดตามทุกสัปดาห์ วิชาใดที่ไม่มั่นใจ อาจารย์ภายในติวได้หรือไม่ ไม่ได้ให้เชิญอาจารย์ภายนอก ถ้าเชิญไม่ได้ให้เรียนผู้อำนวยการโดยตรง ห้ามไม่ให้ตารางว่าง ถ้าอาจารย์ไม่มาสอนให้ชี้แจงเหตุผล” T3

1.1.5 มีความเป็นกัลยาณมิตรกับนักศึกษา ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งมีสัมพันธภาพที่ดีและมีความเป็นกัลยาณมิตรกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษากล้าขอความช่วยเหลือและคำปรึกษาเพิ่มขึ้น ผู้อำนวยการบางคนกล่าวว่า เราต้องรักนักศึกษาเหมือนบุตรของตนเองและจะเรียกสรรพนามแทนนักศึกษาว่า “ลูก” ทุกครั้งที่สื่อสารกับนักศึกษา “นักศึกษาจะสนิทกับผู้อำนวยการ หากต้องการติวอะไรเพิ่มจะมาบอกหัวหน้าโครงการหรือผู้อำนวยการเลย” S1

“ผู้อำนวยการจะเป็นกันเองกับนักศึกษา จัดกิจกรรม relax ให้นักศึกษา มีแรงจูงใจ พาไปเที่ยวทะเลบ้างช่วงติว” H2

1.1.6 เสริมสร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจนักศึกษาและอาจารย์อย่างต่อเนื่อง มีการเสริมแรงทั้งทางวาจาและการให้รางวัล เช่น ยกตัวอย่างรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจให้รางวัลแก่อาจารย์และนักศึกษาระดับสอบผ่านตามเป้าหมาย ผู้อำนวยการบางคนกล่าวว่า ต้องให้กำลังใจนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่นักศึกษา และให้รางวัลแก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ การให้รางวัลเป็นเงินสดแก่ภาควิชา ถ้าสามารถดูแลนักศึกษาให้สอบผ่านได้ร้อยละ 100 หรือมีนักศึกษาได้คะแนนสูงสุดของประเทศ รวมทั้งได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และนำมาเชื่อมโยงกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

“อาจารย์ ผอ. เป็นคนนักจิตวิทยาที่ดีมากคะ ทั้งคำพูด พูดอย่างไรให้เขารู้สึกโอเค อีกทีก็จะออกไปสอบแล้วอีกที มั่นใจพร้อมที่จะขึ้นรถแล้วก้าวออกไปจากวิทยาลัยได้...” H4

“เราจะพูด motivate ให้นักศึกษาดูตัวอย่างรุ่นพี่ ว่าเค้าทำไว้ดี นักศึกษาก็ต้องทำได้ ทำให้นักศึกษาเค้าตั้งใจเตรียมตัวเพิ่มขึ้น” T5

ผู้ให้ข้อมูลบางคนกล่าวว่า ผู้อำนวยการเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

1.2 อาจารย์

1.2.1 ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้ของนักศึกษา ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการรองผู้อำนวยการและหัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับอาจารย์ผู้สอน คือ การที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาได้นั้น อาจารย์ผู้สอนทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาเพื่อเตรียมสอบและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนานักศึกษา

“ปัจจัยสำคัญ คือ อาจารย์ที่รับผิดชอบทุกคนคะ ทั้งอาจารย์ประจำกลุ่ม ทั้งอาจารย์ผู้สอน คิดว่าทุกคนนะ มีเข็มมุ่งเหมือนมีจุดมุ่งหมายอันเดียวกัน...”

H4

1.2.2 มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่สอนและมีทักษะการถ่ายทอดความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผลการสัมภาษณ์พบว่า การที่อาจารย์มีความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่รับผิดชอบ และมีทักษะในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้พัฒนาความรู้ของนักศึกษาได้ดี

“อาจารย์ทุกคนจะรับผิดชอบรายวิชาที่ตนชำนาญ และต้องทบทวนความรู้ให้เชี่ยวชาญ ทำความเข้าใจ Blue print สภา” H5

“ให้อาจารย์มีส่วนร่วมทุกคนทั้งคนที่จบพยาบาลและไม่ได้จบพยาบาล แบ่งหัวข้องานติดตามความเชี่ยวชาญ ” T4

1.2.3 มีความมุ่งมั่นตั้งใจและเอาใจใส่นักศึกษา ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีความมุ่งมั่นและเอาใจใส่นักศึกษาดีมาก มีการจัดกิจกรรมสอนเสริมทั้งในและนอกเวลาราชการ และแบ่งกลุ่มให้คำปรึกษากลุ่มย่อย

1.3 พยาบาลประจำแหล่งฝึกภาคปฏิบัติและอาจารย์จากสถาบันอื่น วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งได้เชิญอาจารย์จากวิทยาลัยทั้งในและนอกสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก รวมทั้งพยาบาลจากแหล่งฝึกมาสอนเสริมให้นักศึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษากระตือรือร้นในการเตรียมสอบเพิ่มขึ้นและเป็นโอกาสให้อาจารย์ของวิทยาลัยได้เรียนรู้เทคนิคและพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังจ้างพยาบาลจากแหล่งฝึกภาคปฏิบัติช่วยนิเทศนักศึกษาในคลินิกด้วย โดยผู้อำนวยการกล่าวว่า การที่จ้างพยาบาลประจำหอผู้ป่วยนิเทศนักศึกษาทำให้มีเวลาสอนน้องอย่างเต็มที่ ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการฝึกภาคปฏิบัติและนำมาประยุกต์ใช้กับการสอบได้เพิ่มขึ้น

“พยาบาลที่ช่วยนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติมีส่วนสำคัญมาก การจ้างพยาบาลจากแหล่งฝึก กลายเป็นผลดี จ้าง 600 บาท ต่อวัน เขาก็ Ok แล้ว เราก็เรียกพี่ที่แหล่งฝึกมาคุยกันว่า จะช่วยกันยังไง พี่เขาช่วยเราเยอะ พี่เขาเอื้อเรา เขามีเวลาสอนน้อง ทำให้ได้เรียนรู้จาก ward มาใช้ในการสอบได้” D1

1.4 นักศึกษา จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการสอบ ดังนี้

1.4.1 ตระหนักถึงความสำคัญของการสอบและมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง นักศึกษาทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การที่อาจารย์ปลูกฝังหัวหน้าภาควิชาจากวิทยาลัยพยาบาล 2 กล่าวว่าการที่นักศึกษาได้เรียนรู้ต้นแบบจากรุ่นพี่ที่สอบผ่าน ทำให้มีแรงจูงใจในการเตรียมสอบเพิ่มขึ้น

1.4.2 มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้น นักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งมีความมุ่งมั่นในการเตรียมพร้อมก่อนสอบและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาความรู้

“พี่คิดว่าอยู่ที่ตัวเด็กเองด้วย คือ เขามีความตั้งใจ อย่างที่อื่นที่พี่รู้มา คือ ยังมีถึงเวลาตัวไม่มานอนอยู่หอ แต่ของพี่ไม่มี ไม่รู้ว่าเด็กกลัวครูหรือเด็กเห็นความสำคัญนะ (หัวเราะ) แต่ก็มาครบ...ภาพรวมดูกระตือรือร้นมาก” T2

“เด็กเค้าจะวางแผน เมื่อขึ้นปี 4 เค้าก็จะวางแผนเลือกคนที่เก่ง ๆ ขึ้นมา จัดเด็กเก่งรับผิดชอบแต่ละวิชา เค้าจัดการกันเอง แล้วก็ตามครูช่วยตัว” S2

1.5 ผู้ปกครองและบุคลากรรอบข้างสนับสนุนและให้กำลังใจ วิทยาลัยจัดกิจกรรมสอนเสริมในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์และจัดสรรช่วงเวลาให้นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือสอบหลังสำเร็จการศึกษาในเดือนมีนาคม ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าผู้ปกครองเข้าใจและสนับสนุนและให้กำลังใจนักศึกษาอย่างเต็มที่ และบุคลากรรอบข้าง เช่น เพื่อน รุ่นน้อง เจ้าหน้าที่ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

“ผู้ปกครองร่วมมือ เข้าใจ ให้กำลังใจ นักศึกษา บางครั้งนักศึกษาไม่ได้กลับบ้าน เพราะอยู่ตัวเสาร์อาทิตย์” T3

“รุ่นน้องก็จะเขียนบอร์ดให้กำลังใจ พี่เป็นระยะ ส่วนเจ้าหน้าที่ก็ช่วยจัดเตรียมห้องพักผ่อนดูแลอาหารการกินให้นักศึกษา” H1

1.6 การจัดสรรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์พบว่า วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งจัดสรรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาทั้งด้านอาคารสถานที่ หนังสือ ตำรา คลังข้อสอบและอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้

1.6.1 อาคารสถานที่ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องอ่านหนังสือ วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งมีนโยบายจัดสรรห้องเรียนและห้องอ่านหนังสือให้สะดวกต่อการใช้งาน และบางแห่งจัดศูนย์การเรียนรู้ที่หอพักเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ ด้วย

1.6.2 ห้องสมุด ฐานข้อมูลและระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการใช้งาน วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งเปิดให้บริการห้องสมุดนอกเวลาราชการ และปรับปรุงกระเปาะให้ยืดหยุ่น เช่น อนุญาตให้นำขนมไปรับประทานได้ขณะอ่านหนังสือ มีระบบฐานข้อมูลให้นักศึกษาสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว ปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ

“อนุญาตให้ให้นำขนมไปทานในห้องสมุดได้ นักศึกษาจะได้ไม่ว่างขณะอ่านหนังสือ” T6

“มีเน็ตคาเฟ่ค้นคว้าได้ตลอดเวลาที่หอพัก มีฐานข้อมูลและตำราเพียงพอ” H3

1.6.3 คลังข้อสอบที่ทันสมัย มีคลังข้อสอบที่วิทยาลัยเครือข่ายร่วมกันพัฒนาขึ้นโดยใช้ e-learning และจัดทำแบบทดสอบแยกรายวิชาที่สอดคล้องกับผังการวิเคราะห์ข้อสอบของสภาการพยาบาล

“เรามีคลังข้อสอบที่ร่วมกันพัฒนาในเครือข่ายให้นักศึกษาฝึกทำแบบทดสอบเป็นระยะ” T6
“วิทยาลัยฯจัดทำ Web Site คลังข้อสอบ ที่ นักศึกษาสามารถเข้าไปฝึกทำข้อสอบรวบยอดได้ทุกรายวิชาพร้อมเฉลย” S2

1.6.4 บริการอาหารว่างขณะศึกษาค้นคว้าหรืออ่านตำรา วิทยาลัยพยาบาลจัดอาหารว่างเครื่องดื่มให้นักศึกษาตลอดช่วงเวลาการจัดทำโครงการสอนเสริม

2. กระบวนการ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกระบวนการเตรียมความรู้ก่อนสอบของนักศึกษา

ประกอบด้วย การวางแผนที่ดี การดำเนินการและการประเมินติดตามกำกับกับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ดังนี้

2.1 การวางแผนและการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามวงจรคุณภาพ วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่ง ใช้กระบวนการทำงานที่สอดคล้องกับวงจรคุณภาพ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผลและปรับปรุงพัฒนา (Plan-Do-Check-Act) มีการจัดประชุมผู้บริหารและอาจารย์เพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอบ และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมสอนเสริม ดำเนินการตามแผน ประเมินผลเป็นระยะเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

“เน้นให้อาจารย์และนักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน ทำเป็น PDCA แบ่งหัวข้อการติดตามความเชี่ยวชาญ มีการพัฒนาอาจารย์รุ่นน้องให้มีศักยภาพในการติว โดยอาจารย์รุ่นพี่จะสรุปขอบเขตของเนื้อหาตาม blueprint และให้มีการ attend ก่อนจะมีการติวนักศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับอาจารย์รุ่นน้อง...” H4

2.2 ระยะเวลาในการเตรียมพร้อมที่เหมาะสม วิทยาลัยทั้งสามแห่งกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมก่อนสอบตามบริบทของสถาบัน โดยเริ่มเตรียมความพร้อมก่อนสอบในขณะที่นักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 และจัดกิจกรรมสอนเสริมแบบเข้มข้นอย่างน้อยก่อนสอบ 2 เดือนหรือหลังฝึกปฏิบัติ Elective

2.3 การจัดกิจกรรมสอนเสริมแบบเข้ม มีการจัดกิจกรรมสอนเสริมประมาณ 2 เดือนและทดสอบความรู้ รวบรวมโดยใช้ข้อสอบที่สอดคล้องกับผังการวิเคราะห์ข้อสอบของสภาการพยาบาลเป็นระยะ และมีการทำวิธีทัศน์การสอนเสริมแก่นักศึกษา

“มีการจัดทำ CD ติว ทั้งที่ทำกับเครือข่ายฯ และถ่ายทำขณะติวเองทุกวิชา และแจกให้นักศึกษาทุกคน” T2

“การสอนเสริมช่วยได้มาก นักศึกษาจะได้ตระหนักและเข้าใจเนื้อหาและแนวทางทำข้อสอบได้เพิ่มขึ้น” T5

2.4 การมีส่วนร่วมของอาจารย์อย่างจริงจัง อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วมในการเตรียมความรู้ของนักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา และร่วมดูแลทุกข์สุขของนักศึกษาอย่างจริงจัง แม้บางคนลาศึกษาต่อก็ให้ความสำคัญกับกระบวนการเตรียมความรู้ของนักศึกษา โดยมาร่วมสอนเสริมให้นักศึกษาตามตารางที่กำหนด

“อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วมและทุ่มเทอย่างจริงจังในกระบวนการเตรียมนักศึกษา ไม่เฉพาะแต่อาจารย์ที่ทำหน้าที่ติวเท่านั้น” S2

“ต้องดูแลทั้งกาย จิต ความรู้ ครูต้องมีความใกล้ชิดกับเด็ก เราจะเข้าใจมากขึ้น ก็ได้กำลังใจจากอาจารย์ และของฝากไปหย่อนไว้ให้ advisee ส่วนใหญ่อาจารย์ทุกคนจะรู้บรรยากาศใครมีลูกอยู่ ปี 4 ก็จะมีว่าจะต้องทำอย่างไร” H2

2.5 การมีเทคนิคที่ดีในการเตรียมความพร้อม การมีเทคนิคหรือกลวิธีที่ดีในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา สิ่งสำคัญ คือ การมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา ทำให้เข้าใจปัญหาและจุดอ่อนของนักศึกษา และนักศึกษากล้าปรึกษาเพิ่มขึ้น

“การลดช่องว่างกับเด็ก อาจารย์ต้องรู้จักนักศึกษาทุกคน โดยเฉพาะช่วงฝึกงานอาจารย์จะสนิทกับเด็กจำชื่อเล่นเด็กได้ทุกคน เด็กก็จะกล้าเข้าหากลับบอกคุ้ยได้ทุกเรื่อง ไม่ใช่เรื่องเรียนอย่างเดียว เราจะรู้ว่าเด็กอ่อนอะไร” T2

“การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความเป็นกัลยาณมิตรที่อาจารย์มีต่อเด็ก อย่างตัวพี่เองพี่ก็ไม่ได้เก่งอะไรมากมาย แต่พี่รู้จักเด็กทุกคน พี่กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือสม่ำเสมอ” T4

นอกจากนี้ยังใช้การทดสอบเป็นระยะเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสประเมินตนเองและวางแผนพัฒนาตนเองได้สอดคล้องกับรายวิชาที่ยังอ่อนหรือคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ สำหรับการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ต้องใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งการบรรยาย กรณีศึกษา ต้องสอนเน้นการสรุปแนวคิดรวบยอดเป็น อาจเป็น mind mapping และอาจารย์ต้องเข้ม

งวดในการ conference และการสอนในคลินิก เพื่อให้ นักศึกษาคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงจากกรณีศึกษาและสอดแทรกเนื้อหาที่ออกข้อสอบบ่อย ๆ

“กระบวนการเรียนการสอนสำคัญที่สุด ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วิธีการต้องหลากหลาย เช่น การบรรยาย เน้น Concept และ Case study และมาช่วย ท้ายก็จะได้ตรงตัวมาก เพราะ Focus ไปที่ข้อสอบที่ออก บ่อย” H4

มีการจัดแบ่งกลุ่มย่อยตามความสนใจ รวมทั้งจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเพื่อติดตาม ความก้าวหน้าในการเตรียมความรู้และให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ

“การแบ่งกลุ่มย่อยรับผิดชอบตาม รายวิชา ที่ใช้การแบ่งตามความสนใจ ไม่ใช่แบ่งตาม เลขที่หรือผลการเรียน ทำให้นักศึกษามีความสุขในการ เตรียมความพร้อมมากขึ้น” S3

2.6 การเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง วิทยาลัย มีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดย มีการสอบเลื่อนชั้นปี เพื่อประเมินความรู้ที่จำเป็น และ สอบซ่อมเสริมจนกว่าจะผ่าน ทำให้นักศึกษามีพื้นฐาน วิชาต่างๆ ที่เข้มแข็ง และการจัดการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพจะช่วยให้ นักศึกษามีความรู้และพร้อมใน การสอบเพิ่มขึ้น

“การเตรียมความพร้อมมีการดำเนินการ อย่างต่อเนื่องทุกชั้นปี โดยในแต่ละชั้นปีจะมีการสอบ รวบรวมก่อนขึ้นชั้นปีของทุกปี ส่วนกระบวนการจริงจัง ๆ แบบไม่มีการเรียนการสอนปกติจะใช้เวลารวมประมาณ 2 เดือน” T6

การอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาความรู้เชิงวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญใน การเตรียมพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาล บัณฑิตแห่งความสำเร็จ มีหลายประการทั้งด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารเป็น ปัจจัยนำเข้าที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการสอบ

อย่างยิ่ง การที่กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน และมี กลยุทธ์ในการผลักดันให้ทุกคนในองค์กรตระหนักถึง ความสำคัญและรวมถึงในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ รวมทั้งการกำกับติดตามด้วยความเป็นกัลยาณมิตร จะช่วยสร้างแรงจูงใจและทำให้อาจารย์และนักศึกษา มีกำลังใจและความมุ่งมั่นในการเตรียมสอบเพิ่ม ขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมา²¹ พบว่า การ กำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน การบริหาร จัดการที่ดี และวางแผนพัฒนาผลสอบอย่างต่อเนื่อง จะช่วยพัฒนาผลสอบได้ดีขึ้น การจัดกิจกรรมสอนเสริม ช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการสอบเพิ่มขึ้น²²

วิทยาลัยพยาบาลทั้งสามแห่งบริหารจัดการแบบมี ส่วนร่วมด้วยวงจรรคุณภาพ มีการวางแผนและบริหาร จัดการโดยให้นักศึกษาและบุคลากรมีส่วนร่วม ทำให้ ทราบปัญหาความต้องการหรือจุดอ่อนของนักศึกษา ช่วยให้ออกกิจกรรมสอนเสริมหรือเตรียมความพร้อม ได้เหมาะสม²¹ การทดสอบเป็นระยะช่วยให้นักศึกษา ทราบสถานะของตนเองและพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น การ ประเมินความพร้อมของนักศึกษาโดยใช้แบบทดสอบ ความรู้รวบยอดเป็นระยะ ถือเป็นกระบวนการที่ดี การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐานที่สอดคล้องกับ แนวข้อสอบของสภาการพยาบาลจะช่วยให้ผลสอบดี ขึ้นได้ ดังที่มีการศึกษาวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบ ว่า ผลการทดสอบรวบยอดเป็นปัจจัยทำนายผลการ สอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของ นักศึกษาพยาบาล^{10,22-23} ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการสอนเสริมช่วย พัฒนาผลสอบได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Young และ Willson¹² ที่ว่า การจัดกิจกรรมสอนเสริมเพื่อ ทบทวนความรู้รวบยอดช่วยให้นักศึกษามีความพร้อม ในการสอบเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญในการพัฒนา ความรู้ คือ นักศึกษาต้องมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น และวิทยาลัยต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร จัดสรรปัจจัยเกื้อหนุนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการสอบเพิ่มขึ้น และ

กำลังใจที่สำคัญจากบุคลากรรอบข้างนับเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยให้ นักศึกษามีกำลังใจในการเตรียมสอบเพิ่มขึ้น

ข้อค้นพบของงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาความรู้เพื่อเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล คือ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร บุคลากรรอบข้างและนักศึกษา ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมนักศึกษา การจัดการกิจกรรมสอนเสริมแบบเข้ม การมีส่วนร่วมของอาจารย์ทุกคน การมีเทคนิคที่ดีในการเตรียมความพร้อม และการเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการที่ดีด้วยวงจรคุณภาพช่วยให้การดำเนินการเป็นระบบ ทำให้สามารถปรับปรุงพัฒนาผลการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยพัฒนาผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สถาบันการศึกษาควรเตรียมความพร้อมของนักศึกษาเพื่อสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลโดยใช้วงจรคุณภาพและใช้กลวิธีที่หลากหลาย มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน เสริมสร้างแรงจูงใจและความตระหนักในการพัฒนาผลลัพธ์ของการสอบ รวมทั้งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษา โดยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร จัดกิจกรรมสอนเสริมแบบเข้ม และมีการประเมินผลด้วยแบบทดสอบเป็นระยะ รวมทั้งจัดสรรปัจจัยเกื้อหนุนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

ควรศึกษาวิจัยระยะยาวเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล

References

1. Black BP. Professional nursing: concepts & challenges. 7th ed. St. Louis (MO): Elsevier Saunders; 2013.
2. Chitty K, Black BP. Professional nursing: Concepts & challenges. 7th ed. St. Louis, MO: Elsevier Saunders; 2011.
3. Alameida MD, Prive A, Davis HC, Landry L, Renwanz-Boyle A, Dunham M. Predicting NCLEX-RN success in a diverse student population. J Nurs Educ 2011;50(5):261-7.
4. Yin T, Burger C. Predictors of NCLEX-RN success of associate degree nursing graduates. Nurse Educator 2003;28(5):232-6.
5. Thai Nursing and Midwifery Council. Professional nursing and midwifery act B.E.2540 Nonthaburi (TH): Siriyord Printing; 1999 (in Thai).
6. Srisuphan W, Athaseri S, Raadnui N. Knowledge assessment for registration and issuance of nursing professionals. Thai Journal of Nursing Council 2008; 23(3) 10-5. (in Thai)
7. Prachomklao College of Nursing. Annual report 2013. Phetchaburi: Blusmile; 2013(in Thai).
8. Bentley R. Comparison of traditional and accelerated baccalaureate nursing graduates. Nurse Educator 2006;31(2):79-83.
9. McGee TW, Gramling L, Reid TF. NCLEX-RN® success: Are there predictors. Southern Online Journal of Nursing Research [Internet]. 2010 [cited 2016 Feb 15]; 10(4): 1-14. Available from: http://www.resourcenter.net/images/snrs/files/sojnr_articles2/Vol10Num04Art13.html
10. Amankwaa I, Agyemang-Dankwah A, Boateng D. Previous education, sociodemographic characteristics, and nursing cumulative grade point average as predictors of success in nursing licensure examination. Nursing research and practice 2015;1-8.
11. Truman JM. Identifying predictors of national council licensure examination for registered

- nurses (NCLEX-RN) success in an associate degree nursing program. *IJAST* 2012; 2(7): 37-45.
12. Young A, Willson P. Predicting NCLEX-RN success: the seventh validity study HESI exit exam. *Comput Inform Nurs* 2012; 30(1): 55-60. doi: 10.1097/NCN.0b013e3182343edf.
 13. Warahat J, Kayprasit P, Numchareon T. The influencing factors of passing the nursing license examination of graduated nurses of Boromarajonni College of Nursing, Songkhla Research. Boromarajonni College of Nursing, Songkhla; 2007 (in Thai).
 14. Taksin P, Charoensuk S, Sutineum U. Grade point average, preparation for student' readiness, and undergraduatennurses who passed the nursing license examination for the first class of urning professional and midwifery registration of student graduated from Boromarajonani College of Nursing, Chon Buri. *Thai Journal of Nursing Council* 2011;26(3):117-29 (in Thai).
 15. Nuchsutam W, Somboon L, Tongswas T, Keawkajorn T, Siririth W. Factors Related to the Result of the License Examination of Graduates Faculty of Nursing Chiangrai College. *Nursing Journal* 2013;40(Supplement January): 61-71 (in Thai).
 16. Kunaviktikul W, Klunklin A, Chontawan R Athaseri S. Factors related to the results of nursing and obstetric license tests. *Thai Journal of Nursing Council* 2012;27(3):11-28 (in Thai).
 17. Leesiriwathanakul S, Aramsil R, Puchphanphaisarn C, Pongsitthithaworn K. The influencing factors of passing the nursing license examination of graduated nurses of Phra-Pok-Klao Nursing College, Chanthaburi in the academic year 2006. *Journal of Phrapokkiao Nursing College* 2007;18(1): 49-59 (in Thai).
 18. Chanphet A, Suphawan S. The factors related to passing the first-time nursing license examination of graduated nurses of Boromarajonni College of Nursing, Yala. Research Boromarajonni College of Nursing, Yala; 2013 (in Thai).
 19. Phaophon S, Sirinaphadol J, Suksangdao A. Key success factors of passing the nursing license examination of graduated nurses of Boromarajonni College of Nursing, Nakhonratchasima B.E. 2551. Research Boromarajonni College of Nursing, Nakhonratchasima; 2013 (in Thai).
 20. Krippendorff K. Content analysis: An introduction to its methodology. 3rd edition. LA: SAGE publication; 2013.
 21. Serembus JF. Improving NCLEX first-time pass rates: A comprehensive program approach. *J Nurs Regul* 2016;6(4):38-44.
 22. Hyland JR. Building on the evidence: Interventions promoting NCLEX success. *OJN* 2012;2: 231-38.
 23. Wattananon Y, Vonnasathid V, Duanglomchan V, Sarakong C, Yingpattanapon W. Predictors of license examination of new graduates in 2010, Faculty of Nursing, Mahidol University. *J Nurs Sci* 2011;29(2):65-72(in Thai).